

TARPGENTINIŲ HIBRIDŲ ($\times$ *Festulolium*) VEISLIŲ, ĮRAŠYTŲ Į NACIONALINĮ AUGALŲ VEISLIŲ SĄRAŠĄ, CHARAKTERISTIKOS

TARPGENTINIAI HIBRIDAI ($\times$ *Festulolium*)

	psl.
Perun.....	1
Puga.....	1
Vėtra.....	2

Perun. Tarpgentinio hibrido veislė sukurta Danijoje, DLF Trifolium sėklininkystės firmoje, sukryžminus tikruosius eraičinius ir daugiametes svidres. Šios veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2003–2006 m. Plungės ir Pasvalio AVT stotyse. Tyrimo metais šiose AVT stotyse gautas vidutinis $13,94 \text{ t ha}^{-1}$ sausų medžiagų ir $1,17 \text{ t ha}^{-1}$ sėklų derlius. ‘Perun’ sausų medžiagų derlius buvo net $1,32 \text{ t ha}^{-1}$ (10,5 proc.) didesnis už standartinės ‘Punia’ veislės. Didžiausias sausų medžiagų derlius buvo gautas 2005 m. Pasvalio AVT stotyje – $17,00 \text{ t/ha}$. Atlikus laboratorines analizes, atskirais tyrimo metais išauginto derliaus sausoje medžiagoje nustatyta: baltymų 11,0–15,8 proc. ir ląstelienos – 19,4–23,2 proc.

‘Perun’ augalai gausiai lapuoti. Bandymuose išaugintame derliuje lapai vidutiniškai sudarė 51,5 proc. bendro žalios masės derliaus. Pirmais ir antrais tyrimo metais ‘Perun’ veislės augalai labai gerai peržiemojo (įvertinta 9 balais), tačiau 2005/2006 m. žiemą, kai sausio mėnesį temperatūra buvo nukritusi iki -31°C , jie žuvo.

‘Perun’ augalų vidutinis aukštis 70 cm. Jų stiebai stiprūs, atsparūs išgulimui. Atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,3 balo. ‘Perun’ veislė vidutiniškai 3 dienom ankstyvesnė už standartinę ‘Punia’ veislę. ‘Perun’ augalų vegetacijos periodo vidutinė trukmė 158 dienos (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki pirmos pjūties). Tyrimo metais šios veislės augalus mažai pažeidė ligos, išskyrus rūdis, kuriomis buvo pažeista iki 15 proc. augalų.

Į viršų ↑

Puga. Tarpgentinių hibridų (eraičinsvidrių) veislė sukurta Lietuvos žemdirbystės institute, sukryžminus gausiažiedes svidres ir tikruosius eraičinius. Veislę sukūrė prof. habil. dr. Algirdas Sliesoravičius ir dr. Steponas Nekrašas.

‘Pugos’ veislės tarpgentinių hibridų ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2005–2007 m. Plungės ir Pasvalio AVT stotyse. Tyrimo metais šiose AVT stotyse gautas vidutinis $12,40 \text{ t ha}^{-1}$ jų žalios masės sausų medžiagų derlius. Didžiausias sausų medžiagų derlius gautas 2005 m. Pasvalio AVT stotyje – $21,44 \text{ t ha}^{-1}$.

Atlikus laboratorines analizes atskirais tyrimo metais išauginto derliaus sausoje medžiagoje, nustatyta: baltymų 10,4–15,1 proc. ir ląstelienos – 20,5–22,8 proc.

‘Pugos’ veislės augalai palyginti gausiai lapuoti. Bandymuose išaugintame derliuje lapai vidutiniškai sudarė 52,9 proc. bendro žalios masės derliaus. Šios veislės augalų lapuotumas buvo net 5,1 proc. didesnis už standartinės ‘Punios’ veislės. ‘Pugos’ veislės eraičinsvidrių išvermingumas žiemojimui vidutiniškai buvo įvertintas 6,7 balo. Šios veislės augalai 2005/2006 m. žiemą, nesant sniego dangos, o oro temperatūrai sausio mėnesį nukritus iki – 30°C šalčio, žuvo Pasvalio AVT stotyje. Trečių naudojimo metų ‘Pugos’ veislės eraičinsvidrės 2006/2007 m. žiemą dėl nepalankių žiemojimo sąlygų žuvo ir Plungės AVT stotyje.

‘Pugos’ veislės augalų vidutinis aukštis – 80 cm. Jų stiebų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,7 balo. Ši veislė vidutiniškai 3 dienom vėlyvesnė už standartinę ‘Punios’ veislę. Jos augalų vegetacijos periodo vidutinė trukmė 164 dienos (skaičiuojant nuo sausio mėn. 1 d. iki pirmos pjūties).

Tyrimo metais ‘Pugos’ veislės augalus mažai pažeidė ligos. Nustatyta, kad kiek didesnę dalį šių eraičinsvidrių pažeidė miltligė (9–15 proc.) ir rūdys (6–11 proc.).

‘Pugos’ veislėje vyrauja gausiažiedžių svidrių chromosomos, todėl geri derliai gaunami tik pirmaisiais naudojimo metais. Vėlesniais naudojimo metais augalai labai išretėja, sumažėja derlingumas. Atsižvelgiant į tai, šios veislės eraičinsvidrės rekomenduojama auginti tik tuomet, kai jų žolyną numatoma naudoti ne ilgiau kaip du metus.

Į viršų ↑

Vėtra. Tarpgentinių hibridų (eraičinsvidrių) veislė sukurta Lietuvos žemdirbystės institute, sukryžminus tikruosius eraičinus ir daugiametes svidres. Veislę sukūrė prof. habil. dr. Algirdas Sliesaravičius ir dr. Steponas Nekrašas.

‘Vėtra’ veislės tarpgentinių hibridų ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2004–2005 m. Plungės ir Pasvalio AVT stotyse. Tyrimo metais šiose AVT stotyse gautas vidutinis 12,64 t ha⁻¹ sausų medžiagų derlius. Didžiausias sausų medžiagų derlius gautas 2005 m. Pasvalio AVT stotyje – 17,20 t ha⁻¹.

Atlikus laboratorines analizes, atskirais tyrimo metais išauginto derliaus sausoje medžiagoje, nustatyta: baltymų 9,9–16,4 proc. ir ląstelienos – 20,0–24,4 proc.

‘Vėtra’ veislės augalai palyginti gausiai lapuoti. Bandymuose išaugintame derliuje lapai vidutiniškai sudarė 48,6 proc. bendro žalios masės derliaus. Pirmais ir antrais tyrimo metais šios veislės augalai labai gerai peržiemojo (įvertinta 9 balais), tačiau 2005/2006 m. žiemą, kai sausio mėnesį temperatūra buvo nukritusi iki –30°C šalčio, jie žuvo.

‘Vètra’ veislės augalų vidutinis aukštis – 66 cm. Jų stiebų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 7,3 balo. Šių tarpgentinių hibridinių augalų vegetacijos periodo vidutinė trukmė tokia pat kaip ir standartinės ‘Punia’ veislės – 161 diena (skaičiuojant nuo sausio mėn. 1 d. iki pirmos pjūties).

Tyrimo metais šios veislės augalus mažai pažeidė ligos, išskyrus rūdis, kurios pažeidė 5–15 proc. augalų.

[↑ viršų ↑](#)